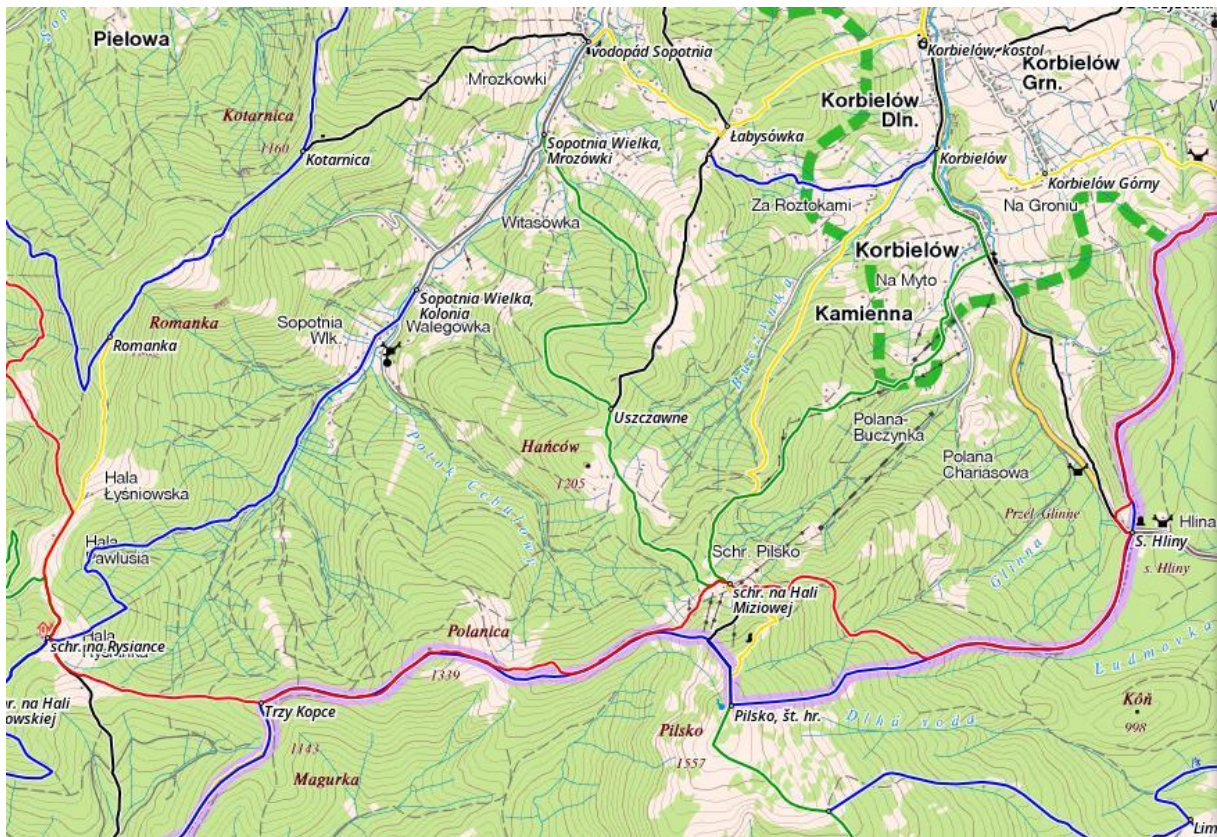

Trasa autobusu: Petřvald – Havířov – Karviná – Cieszyn – Bielsko-Biala – Żywiec – Korbielów – sedlo Hliny 102 km, 2 ¼ hodiny. Příjezd na výchozí bod cca 8:00

Základní trasa: Sedlo Hliny – Pilsko (št.hranica) – Pilsko (vrchol) – Pilsko (št.hranica) – Trzy Kopce – Rysianka – Romanka – vdp. Sopotnia 22 km, 7 ½ hod., stoupání 1230 m, klesání 1420 m (i s odbočkou na Pilsko, bez této odbočky viz níže)

Po dvou týdnech opět zavítáme do polských Beskyd, tentokrát do celku zvaného Beskid Żywiecki, který je nejvyšší částí Beskyd s nejvyšším vrcholem Babia hora (1 723 m) (dle českého, resp. Slovenského chápání, dle Poláků je nejvyšším vrcholem Beskyd ukrajinská Hoverla – 2 061 m). Beskid Żywiecki je pohraniční horský celek táhnoucí se podél slovensko-polské státní hranice (Slováci jej dělí na Kysucké a Oravské Beskydy). Zajímavý je etymologický původ a význam slova Beskyd (-y). Původ slova je buďto rumunský (bjeska), albánský (bjeshkë), thrácký či starogermánský (beskaid = horský předěl, hranice mezi historickými panstvími). Význam slova Beskyd(-y) je tedy logicky vysvětlován různě – buďto jde horskou pastvinu vhodnou k pastvě, případně o vrchol hory (ať už holý či porostlý křovinami), případně horský předěl... Každý si může vybrat, co je mu nejbližší...S výrazem Beskyd (-y) se můžeme setkat na Ukrajině, v Polsku, na Slovensku či v moravské části Karpat.

Tento náš výlet nás zavede na druhý nejvyšší vrchol tohoto celku a zároveň i druhý nejvyšší vrchol celých Beskyd (dle česko-slovenské terminologie) – **Pilsko** (1 557 m). Počátek naší trasy bude pro všechny v sedle Hliny (polsky Glinne, 804 m), kudy prochází státní hranice mezi Polskem a Slovenskem a zároveň i silnice spojující Żywiec (Korbielów s Námestovem (Oravskou Polhorou). Toto sedlo tvoří rovněž předěl mezi geomorfologickými podcelky Pilsko a Polhoranskou vrchovinou s nejsevernějším bodem Slovenska (Beskydok), respektive pásmem Babie hory.

Odtud se vydáme po polské červené či slovenské modré značce (vedou souběžně). Nejprve stoupáme mírněji, poté je stoupaní strmější. Tento úsek vede lesem bez výhledů prakticky přímo po státní hranici, kudy rovněž prochází hranice mezi úmořímí Baltského a Černého moře). Zhruba v nadmořské výšce 1200 m odbočuje polská červená značka do polského vnitrozemí k chatě **Schronisko na Hali Miziowej** (1 330 m). Jedná se o rozsáhlou chatu PTTK (90 lůžek) postavenou v r.2003 na místě dřívějších menších chat. Samozřejmě je zde i možnost občerstvení – dva bufety o celkové kapacitě 160 míst + tzv. chata grillova (50 míst). Tato rozsáhlá polana je i důležitým lyžařským

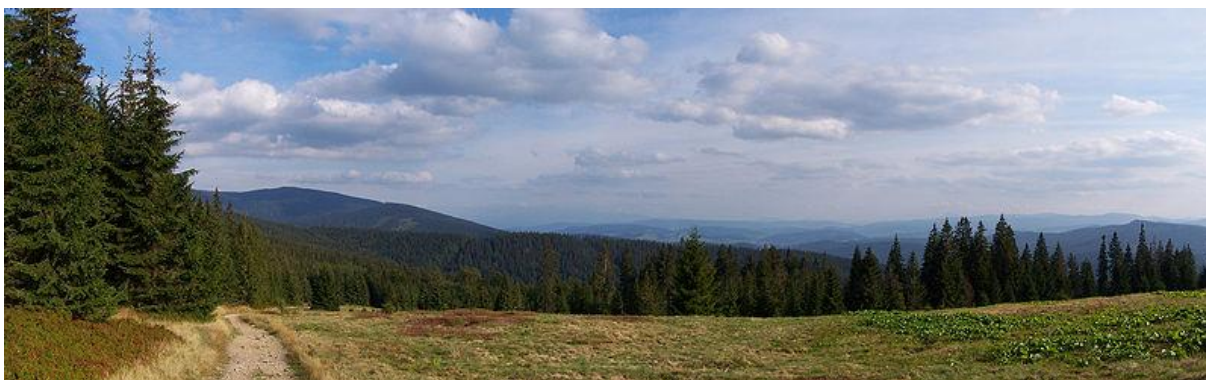
centrem (končí zde sjezdovky z Korbielówa), důležitou křižovatkou značených turistických tras a poskytuje i výhledy do polského vnitrozemí a na Pilsko, na jehož úbočí se nachází).

Hlavní trasa však jde stále po státní hranici pouze po modré značce. Po státní hranici vystoupáme až na rozcestí Pilsko, št. hranica (1 535 m). Samotný vrchol **Pilska** (1 557 m) je odtud vzdálen zhruba 500 m po slovenské zelené značce (nutný návrat zpět stejnou cestou). Vrchol Pilska je druhým nejvyšším vrcholem Oravských Beskyd a jedním ze dvou vrcholů Beskyd vystupujících přirozeně nad horní hranici lesa. Okolní vrcholy převyšuje o více jak 200 výškových metrů, díky čemuž je z něj i přes jeho plochý vrchol úžasný rozhled (stejně tak je Pilsko jasně rozpoznatelné i z Lysé hory i odjinud). Výhled z vrcholu obsáhne mimo jiné Gorce, Pieniny, Spišskou Maguru, Belianské, Vysoké i Západné Tatry, Nízké Tatry, Chočské vrchy, Veľkou Fatru, Malou Fatru, Strážovské vrchy, Inovec, Bílé Karpaty, prakticky celé pásmo Beskyd včetně Lysé hor y a samozřejmě i širé polské nížiny (přejme si hezké a chladnější počasí!). Samotný vrchol je holý a zčásti porostlý porosty borovice kleče. Svým charakterem tedy připomíná např. jesenickou Vysokou holi či Králický Sněžník.

Z vrcholu se vrátíme zpět na státní hranici. Zde odbočíme doleva a jdeme dále po modré značce. Po chvíli odbočuje nejprve žlutá, o kousek dále černá značka vedoucí k již zmíněné Hale Miziowe (tudy se vydají ti méně zdatní, kteří však chtěli zdolat Pilsko). Ti zdatnější pokračují stále po státní hranici, kde se po chvíli připojí polská červená značka z Haly Miziowe. Po chvíli putování lesem takřka po vrstevnici dojdeme na rozsáhlejší louky a vrcholek Polanica (1 339 m, již mimo louky, v lese). Ještě chvíli pokračujeme po státní hranici, až dojdeme na rozcestí **Trzy Kopce**. Zde se hranice ostře lomí směrem na jih (vlevo), my však pokračujeme dále víceméně rovně po červené značce již polským vnitrozemím. Po zhruba 40 minutách chůze docházíme na rozsáhlou polanu **Hala Rysianka** s chatou (menší a příjemnější než ta na Hale Miziowe). Samotná polana je jednou z nejkrásnějších polan Beskidu Żywieckiego s výhledem do polského vnitrozemí, na Pilsko, Babiu horu, Malou Fatru či i Vysoké Tatry.

Odtud pokračujeme na sousední Halu Łyśniowskou k rozcestí turistických tras. Zde opustíme červenou značku a jdeme dále po žluté značce na vrchol Romanka (od Haly Rysianka 1 hodina chůze). **Romanka** (1 366 m) je nejvyšším vrcholem tohoto horského hřbetu u vybíhajícího z Trzech Kopców do polského vnitrozemí. V okolí vrcholu se nachází rezervace chránící zdejší horské lesy. Během 2. světové války zde působily partyzánské jednotky.

Zde opustíme žlutou značku a pokračujeme dále po modré značce mírně doprava směr Kotarnica. Kousek pod vrcholem se nachází další polana – Hala Majerkova. Za ní se opět noříme do lesa a po chvíli docházíme na vrchol Kotarnica (1 160 m). Zde opustíme modrou značku a po černé značce dojdeme do cíle naší trasy – k vodopádu Sopotnia.

Ti méně zdatní pokračují od Haly Miziowe dále kousek po červené značce směr Trzy Kopce, ovšem po chvíli odbočí na zelenou značku prudce doprava (neodbočovat na zelenou značku hned od chaty, ta vede jinam!!!). Po této zelené značce projdeme přes další polanu Hala Corowa na rozcestí **Uszczawne**. Zde opustíme zelenou značku a dále jdeme po značce černé. Po chvíli vycházíme z lesa a delší dobu jdeme otevřeným terénem (kóta Malarka, Hala Uszczawne). Na druhé jmenované se nachází zděná salaš a je odtud výhled na východ směrem na Babiu horu.

Bez povšimnutí míjíme modrou značku odbočující doprava, kousek za ní odbočuje žlutá značka doleva a právě po ní se dáme na další cestu. Převážně otevřeným terénem kolem několika samot následně dojdeme až do cíle naší trasy - k vodopádu Sopotnia.

Wodospad Sopotnia (620 m) je největším vodopádem celých polských Beskyd. Nachází se prakticky v centru obce Sopotnia Wielka na potoku Sopotnia. Výška vodopádu dosahuje 10 m, je budován v pískovcích a jeho zajímavostí je i to, že se pod jeho hranou nachází 5 m hluboký evorzní kotel, díky čemuž se zde tvoří víry a koupání je zde dosti nebezpečné.

